

-DE HAND VAN BALLY-NOGWAT-

door Peter Schaap

Hoe lang het geleden is? O, eigenlijk denk ik er meestal liever niet aan terug; lang in ieder geval: een jaar of wat. En het was eigenlijk niet eens mijn schuld, maar van oom Arthur. Die heeft namelijk nooit willen deugen. Toen ik vijf jaar oud was zat hij al in de gevangenis, is er sindsdien maar twee keer uitgeweest, of zoiets. Ja, toen het gebeurde zat hij een straf van twee jaar uit voor een mislukte overval.

Goed, goed ik geef het toe: ik kan mijn oom niet echt iets verwijten. Ik heb het met mijn eigen handen gedaan. Maar toch...

Wie ik ben? had ik dat nog niet verteld? Ik ben Arthur; Arthur junior, maar dat laatste zeggen we eigenlijk nooit. Bijna niemand van onze familie wil graag aan senior herinnerd worden, behalve mijn moeder dan. Hij is nu eenmaal haar lievelingsbroer, wat hij ook allemaal heeft uitgevreten.

En ik heb niet eens een tweede naam, zoals mijn zus. Zij heet Stefanie Filippa, naar onze grootouders van vaders kant. Zij kan tenminste nog kiezen hoe ze wil heten. Ik niet. Ik zit vast aan die naam, die mijn moeder heeft gekozen in een vlaag van verstandsverbijstering. Ze kozen om de beurt, moet u weten, mijn vader en ik. En ik was mijn moeders beurt.

Wat er precies gebeurd is? Nou, ik zal het vertellen. Wacht. Ik heb het tot nu toe allemaal voor me gehouden. Ik heb geprobeerd het te vergeten, dus geef me even de tijd...

Het begon gewoon met een vakantie. Ook daarin kiezen mijn ouders om beurten. Het jaar daarvoor had mijn vader Frankrijk gekozen, wat hij altijd doet, en dus koos mijn moeder iets anders:

Ierland.

De reis ging met het vliegtuig naar de stad Cork, en vandaar maakten we een rondreis met een huurauto. Dikke pret, maar niet heus.

Regen is in Ierland zo'n beetje uitgevonden, en het regende drie weken. U begrijpt, we gingen dus van bezichtiging naar bezichtiging. En als ik ergens een hekel aan heb...

Nu ja, het was best wel interessant, als je ervan houdt tenminste. Ik zal u onnodige details besparen.

Ergens halverwege de tweede week stopte mijn vader de auto op een pleintje in het een of andere kleine dorp, waarvan ieder huis een andere kleur had. Het heette: Bally-nogwat. Alles heet daar Bally met nog iets er achteraan. Ik kan mij de precieze naam niet meer herinneren, hoewel ik het nog eens heb opgezocht. Maar dat was later.

Mijn vader stopte dus de auto. Buiten goot het.

'Wat is er?' vroeg Stefanie. 'Doet de auto het niet meer? Ik vond al dat hij aardig bokte.'

'Dat was de weg, suffie,' zei ik. Maar vader opende het portier, trok zijn kraag op en boog zich weer naar binnen toe.

'Eruit allemaal. We zijn er.'

'We zijn er?' zei ik verbluft. 'Waar zijn we dan?'

Mijn moeder stapte ook uit.

'We zijn in Bally- hoe heet het ook al weer? Ik heb het net zien staan op een bord. Kom, Stefanie, Arthur, strek de benen.'

Nu had ik daar op zich geen bezwaar tegen. Maar in de stromende regen?

`Wat moeten we hier in Bally-nogwat?' Maar de voorportieren waren al dicht. Met tegenzin stapte ik uit. `Wat komen we hier doen?'

`Mummies kijken,' antwoordde vader. `Kom op. We moeten bij de kerk zijn. Daar is het tenminste droog.'

We renden door de plassen van het modderige plein. Maar de kerk bleek dicht. Het kleine gebouw van natuursteen en leiplaten was op slot, en er was geen enkele plek om te schuilen, zelfs niet in het smalle portaal, want de regen waaide er recht in.

We rammelden als gekken met de koperen deuring. En net toen we volkomen doorweekt dreigden te worden, ging de deur open. Met een overwinnaarsblik op de laag over het dorp glijdende wolkenflarden, liet ik mij achter de anderen naar binnen vallen.

'Mummies?' mompelde ik tegen de rug van mijn vader. 'Zei je daarnet mummies? Wat doen we dan in een kerk? Waarom zijn we dan niet naar Egypte gegaan? Daar is het tenminste warm en droog, en de zon schijnt er altijd.'

Stefanie schudde haar natte, blonde haren uit.

'Joh, zeur toch niet zo. Het regent niet alleen boven j'ouw hoofd.'

Ik gaf haar een por met mijn elleboog en volgde mijn ouders door het gangpad. Het was een ouderwetse kerk: houten banken met rode kussentjes, een altaar met veel krullen en goudverf. Heiligen keken scheel omhoog naar een kruisbeeld met veel geveerd bloed.

'Follow me,' zei de zwartgeklede koster, waarvan ik tussen vader en moeder door nog net een bruine schoen en een grijze sok kon zien.

We daalden een stenen wenteltrap af nadat de koster een luik tussen de vloertegels had geopend. De trap kwam uit op een keldergewelf met ronde stenen bogen en rijen nissen. Twee simpele peertjes vormden de enige verlichting.

De koster was een soort kabouter met bakkebaarden en wenkbrauwen die even wijd uitstonden. Een krans van witte haren groeide als een aureool van de heiligenbeelden rond zijn verder kale schedel. Hij had een kleine neus en een spitse kin.

Hij leidde ons langs de nissen waarin stoffige lijkkisten lagen naar het halfronde eind van de kelder. Daar stonden vijf kisten naast elkaar aan de ene kant en evenveel aan de tegenoverliggende, waaronder één die een stuk langer was dan de andere. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt. Ik wurmde me langs mijn moeder heen en keek vol verwachting toe.

De koster legde een verklaring af die door mijn vader werd vertaald.

'Wat u hier gaat zien, wordt door sommige mensen verklaard uit de droogte van de lucht,' zei hij, 'die ervoor zorgt dat de lichamen van gestorvenen in deze kelder niet vergaan. Maar zoals u begrijpt is dat natuurlijk heidense nonsens. De waarheid is anders: het is niets meer of minder dan een wonder dat hier plaatsvindt.'

Met een plechtig gebaar opende de koster de eerste kist. Verbaasd keek ik neer op een verschrompelde oude vrouw. Ze leek een heks uit een sprookje, ze was schijnbaar diep in slaap. Van mijn leven zou ik haar niet wakker willen kussen. De koster mummelde iets met een ondertoon van trots. Vader vertaalde:

'Gestorven in 1763.'

Ik beschouwde mezelf altijd als erg flink. Maar ik huiverde toch. Dat kwam omdat een ooglid van de dode half open stond. Het oog was natuurlijk al eeuwen geleden verschrompeld, maar was aan het verzonken ooglid blijven kleven. Zo leek het net alsof ze me begluurde.

De tweede kist leek van ouderdom bijna vanzelf uit elkaar te vallen. De koster tilde dit deksel op met een eerbied alsof het een gewijde hostie was. Het brak in zijn handen in twee stukken. De eerbied verdween. Ervoor in de plaats kwam een nerveus lachje.

'Op de duur vergaat alles,' zei hij verontschuldigend.

Ik boog me voorover. Er lag een schaduw over het binnenste van deze kist. Tien broodmagere, omhooggestoken tenen werden verlicht, de rest van het lijk lag in het donker. De tenen waren donkerbruin, net als de rest van het lijk, zo zag ik na een

tijdje. Deze mummie was niet meer dan een vel dat over het skelet lag gespannen. Rode plukken haar staken hieren daar uit de schedel en de kin.

'Gestorven in 1215,' zei de koster. 'Let op de pokdalige huid en de verwrongen mond. Deze man is geen prettige dood gestorven.'

Ik keek om en zag Stefanie tegen de wand geleund staan. Misschien kwam het door het schamele licht, maar ze zag bleek. Ze keek alsof ze genoeg had gezien en de rest haar niet interesseerde. Zo keek ze trouwens meestal.

Nou, ik had er nog niet genoeg van. Dit was tot nu toe het leukste onderdeel van de vakantie. Ik bekeek met belangstelling de inhoud van de ene na de andere doods-kist.

Als laatste kwam de lange kist aan de beurt. Ik kon een kreet van afschuw niet onderdrukken. De man die door ons bezoek in zijn rust was gestoord moest zeker twee meter lang zijn, misschien zelfs nog een stuk meer. Het was moeilijk te schatten, omdat zijn benen waren gebroken en kruiselings over elkaar waren gelegd. Zijn rechterhand lag los van de pols. Het was die hand die mij had doen schrikken. De vingers kromden en strekten zich in een wenkend gebaar.

Achteraf besepte ik dat de tocht in de kelder waarschijnlijk een lamp had doen slingeren, met dat effect als gevolg. Maar op dat moment drong het nog niet tot mij door.

'Het sterfjaar van deze reus is niet precies bekend,' zei de koster in vaders vertaling. 'Maar dat is ook niet helemaal nodig. Let op de gekruiste beenderen. Dit betekent dat de man een kruisridder was, die is teruggekeerd uit het Heilige Land.'

Er werd nog veel meer verteld, maar daar luisterde ik niet naar. Ik kon mijn ogen niet losmaken van die wenkende hand. Voor ik het in de gaten had was de koster doorgelopen naar de nissen, en sprak hij over de gesloten kisten die daar lagen. Deze doden waren nog te jong en mochten niet getoond worden.

Niemand lette op mij. Stefanie stond al op de trap naar boven. De anderen hadden hun rug naar mij gekeerd. Ik voelde het bloed naar mijn hoofd stijgen. Het was beslist het bloed van oom Arthur dat in mij begon te bruisen. Als die hand niet zelf had gewenkt, dan had misschien nog... Maar voordat ik besepte wat ik deed, had ik mij al voorovergebogen. Ik graaide in de kist. Even later lag die hand in de mijne. De tanige, verschrompelde huid voelde aan als hout, alsof dat lichaamsdeel nooit iets met een mens te maken had gehad. Misschien zou ik die hand alleen maar even van dichtbij hebben bekeken, als vader mij op dat moment niet had geroepen.

'Kom, Art. We gaan. Je moeder heeft er genoeg van.'

Ik stond daar rechtop naast de kist, mijn linkerkant was naar de anderen gericht. Met mijn rechterhand hield ik de hand van de kruisvaarder voor de anderen verborgen. Ze keken afwach- tend naar mij. Er zat niks anders op dan de hand in mijn broek- zak te laten glijden...

Zo is het gebeurd, ik zweer het. Het waren de omstandigheden: de kruisvaarder die mij wenkte, het bloed van oom Arthur, zijn geest die bij mij was op dat moment, het toeval. Als ze mij maar even iets meer tijd hadden gegund, dan had ik de hand niet meegenomen, hem snel bij zijn eigenaar teruggelegd; dan was het daarmee afgelopen geweest.

Maar dat was het niet.

We verlieten de kerk, en zetten onze tocht en de rest van onze vakantie voort.

Zoals ik al zei: onze dagen in Ierland waren geen succes. Maar nu kwamen de nachten er ook nog bij. Ik had tot op dat moment meestal prima geslapen. In mijn dromen regende het niet. Daar speelde ik aan een strand of een zwemplas in Frankrijk, of droomde van school. Soms kon ik vliegen en was er zeker van dat ik dat niet droomde. Maar mijn dromen veranderden.

Het begon met vage nachtmerries waaruit ik zwetend wakker werd. Ik kon mij geen ervan herinneren bij het ontwaken. Er was alleen een vervagend gevoel van angst, de kleur van bloed, een ratelend geluid als van paardenhoeven, en vermoeidheid, hevige vermoeidheid.

Alleen dat laatste bleef, en zorgde ervoor dat ik naar het eind van de vakantie verlangde.

Toen de derde nacht voor ons vertrek aanbrak, sliep ik van pure opluchting meteen al beter. De tweede nacht evenzeer. En ik meende dat mijn probleem voorbij was.

Toen ik voor de laatste nacht mijn koffer inpakte, stopte ik de hand van de kruisvaarder diep weg. Ik had hem aan niemand laten zien. Hij was mijn geheim, mijn trofee. Ik voelde mij nog maar een heel klein beetje schuldig, en kon het moment bijna niet afwachten waarop ik mijn souvenir aan mijn vrienden kon tonen, om hen lekker te laten griezelen.

De dag waarop we vertrokken, sloeg het weer om. Een stralende zon scheen over Ierland, en deed ons met een grijns uitgeleide. Mijn ouders hadden de pest in. Stefanie en ik gedroegen ons alsof we nooit van bekvechten hadden gehoord. Allebei verlangden we naar huis.

De eerste nacht thuis legde ik de hand van Bally-nogwat in de la van het kastje naast mijn bed en dook tevreden tussen de lakens. De beproeving van mijn moeders vakantie was voorbij; volgend jaar zon en zaligheid in Frankrijk.

Zodra ik in slaap viel veranderde alles...

{{cursief}}

...Het zwaard dat voor mij was bedoeld, miste mij op een haar na, maar raakte mijn paard in de flank. Het dier zakte onder mij in het stof. Met een razendsnelle beweging wist ik mijn voet nog net uit de stijgbeugel te krijgen, anders zou hij onder mijn rijdier zijn verpletterd. Maar boven mij uit torende de Moor. Het brede kromzwaard blikkerde in de felle zon. Ik schreeuwde van angst. Ik had mijn eigen zwaard losgelaten en was nu machteloos.

Waar was mijn wapen? Ik keek wanhopig om me heen. Ik was vervuld van doodsangst, verblind door de felle zon en het opwaaiende stof. Om mij heen klonken de doodskreten van mijn makers. Deze zelfde ochtend nog waren we samen in gelid opgetrokken naar de muren van Jeruzalem. We zouden die heidenen eens laten zien hoe een ware Christen kon strijden. We hadden de muren wel met onze blote handen willen beklimmen, maar de Moren gooiden kokende olie omlaag, en sommige van mijn vrienden, met wie ik dwars door Europa was gereisd, kwamen gillend om in de eerste aanvalsgolf.

Ik hoorde bij de tweede groep. Nu gingen de poorten onverwacht open. De naam van Allah galmde duizendvoudig, en we werden onder de voet gelopen.

Mijn zwaard... Ik moest absoluut mijn zwaard vinden, anders zou de volgende slag de laatste zijn die ik ooit nog meemaakte. Mijn zwaard, in Godsnaam, mijn zwaard...
 {(einde cursief)}

Ik schoot overeind. Met trillende vingers knipte ik het lampje naast mijn bed aan. Het hielp niks. In mijn oren klonk het schreeuwen en kermen van de gewonden. Dwars door het beeld van de slaapkamer muren met de foto's van voetbalclubs heen boog zich het gezicht van de Moor naar me toe. Ik zag zijn opgeheven zwaard en schreeuwde.

Maar terwijl ik terugdeinsde tegen mijn kussen vervaagde de strijd rond Jeruzalem, en de deur ging open.

`Wat is er?' Het gezicht van moeder was even bleek als haar witte nachtjapon.

`Ik heb naar gedroomd,' antwoordde ik. Ik veegde met beide handen het zweet van mijn gezicht.

`Jongen, wat liet je me schrikken.' Ze liep op blote voeten naar de wasbak. `Hier, een glas water, daar knap je van op.'

Ik dronk het glas leeg met langzame teugen, terwijl mijn moeder weer terugging naar bed.

Ik durfde niet meer te slapen. Vastbesloten wakker te blijven ging ik liggen. De bedlamp liet ik aan. Maar toen het licht van de zon in mijn ogen scheen, zodat ik wakker werd, bleek ik toch in slaap te zijn gevallen. Deze keer had ik gelukkig helemaal niet gedroomd.

De volgende avond was ik alles al weer vergeten. Ik had nog steeds vakantie. De meeste van mijn vrienden waren al weer terug van hun vakantiereis of de camping. Ik zocht de ene na de andere op, en wisselde met hen ervaringen uit. Over de hand sprak ik niet. Die wilde ik als verrassing bewaren voor in de klas.

Die nacht was ik terug bij de muren van Jeruzalem...

{{cursief}}

...Het zwaard van de Moor miste mij op een haar na, maar raakte mijn paard, dat onder mij dood neerviel. Ik schreeuwde van angst, trok mijn been uit de stijgbeugel en merkte dat ik mijn zwaard had verloren. Boven mij hief de Moor opnieuw het zijne. Door het gillen van de gewonden heen hoorde ik de Moor de naam van Allah schreeuwen. Ik zocht wanhopig naar mijn wapen, maar vond hem niet. Hij moest onder mijn paard zijn gevallen.

Toen sloeg de vijand zijn zwaard omlaag. Ik hing over de rug van het paard. Uit alle macht zette ik mij af en liet mij over het dode dier rollen. Zonder het te beseffen prevelde ik hijgend een doodsgebed. Maar het zwaard sloeg in het dode vlees van mijn rijdier.

Ik sprong in paniek overeind en deinsde terug. Ik zag de ogen van de Moor boven de bedouïendoek die hij voor zijn gezicht had geslagen. Hij speelde een spel met mij; een gruwelijk spel. Als ik nu mijn wapen in de hand had gehad, was hij kansloos geweest. Op zijn kleine woestijnpaard stak hij nauwelijks boven mij uit. Mijn armen waren langer dan de zijne. Maar ik was ongewapend.

Razendsnel keek ik rond. Ik was langer dan het meeste voetvolk en kon met gemak over hen heen kijken. Mijn adem stokte in mijn keel toen ik zag hoe een man op nog geen meter afstand

werd neergesabeld. Bloed spoot alle kanten heen. Het zand onder mijn voeten werd glibberig. En terwijl ik nog verder achteruit liep, gleden mijn voeten weg. Ik landde op mijn knieën. Dat was mijn geluk, tenminste voor het moment: het vlijmscherpe kromzwaard suisde vlak over mijn hoofd.

Ik kroop haastig tussen twee lijken door, Moren of Christenen, ik kon het niet zien. De angst vertroebelde mijn blik. Maar ik kwam niet ver. Mijn vijand spoorde zijn rijdier aan. Het zwarte paard had het schuim om de mond staan, maar drong naar voren, over de lijken van de gevallenen heen. Eindelijk zag ik een zwaard liggen. Met een luide schreeuw stak ik mijn arm uit...

{(einde cursief)}

Opnieuw stond moeder naast mijn bed. Deze keer liet ze het niet bij een glas water. Ze bleef op de rand van mijn bed zitten en zweeg totdat ik weer tot mezelf was gekomen.

'Wat is er toch met je?' vroeg ze. 'heb je weer een nachtmerrie gehad?'

Ik knikte. Ik was nog niet in staat een woord uit te brengen. De droom was ook deze keer zo echt geweest, dat ik nauwelijks kon geloven waar ik was.

'Hoe komt dat toch?' vroeg moeder bezorgd. Ze veegde met een vlakke hand het zweet van mijn gezicht. 'We moeten maar eens naar de dokter, jij en ik.'

'Nee, nee. Ik...ik ga wel alleen.'

'Weet je zeker dat je mij er niet bij wilt hebben?'

Ik was zo ver hersteld dat ik haar kon geruststellen op dit punt. Ik was toch geen klein kind meer. Ten slotte gaf ze toe.

'Als je maar gaat. Ik bel in de ochtend wel voor een afspraak.'

'Moeder?' vroeg ik. 'Wanneer komt oom Arthur eigenlijk vrij?'

Ze draaide zich om bij de deur.

'Over drie maand, als alles goed gaat. Waarom vraag je dat? Heeft hij met die nachtmerries te maken? droom je over de gevangenis of zo?'

'Nee, ik vroeg het zomaar.'

Toen ze eindelijk de kamer verliet, liet ik mij opgelucht achterover vallen. Ik wist niet wat ik erger vond, de nachtmerrie of moeders bezorgdheid. Waarom ik naar mijn oom gevraagd had, wist ik zelf niet.

In ieder geval hield ik woord. Ik ging naar de dokter, die vroeg mij honderduit. Maar omdat ik zelf niet begreep wat er met mij aan de hand was, kon ik hem het ook niet vertellen. Hij schreef staalpillen voor tegen mogelijke bloedarmoede, en hij gaf het advies om niet op mijn rug te slapen.

Die dag begon het stukje bij beetje tot mij door te dringen dat de oorzaak van mijn nachtmerries wel eens de hand kon zijn die ik uit Ierland had meegenomen. De droom ging per slot over de kruisvaarder. Als ik zeg dat het mij duidelijk werd, bedoel ik niet het schuldgevoel, daarvan was ik mij de hele tijd wel bewust geweest. Ik had die hand immers eigenlijk niet willen stelen.

Misschien was daarom wel de gedachte aan mijn oom boven gekomen, de afgelopen nacht. Maar ik besefte stukje bij beetje dat er iets met het voorwerp zelf aan de hand was. Wat ik droom-

de had die hand, of liever gezegd zijn eigenaar, zelf meege-
maakt. Die lang voorbije gebeurtenissen hingen er op de een of
andere manier als een onzichtbare wolk omheen.

Ik trok het laatje open en haalde het verschrompelde
lichaamsdeel tevoorschijn. Veel was er niet aan te zien. Hij
leek op de bast van een heidestruik; knoestig en gekrompen. De
vingers stonden licht gebogen. Hij moest nodig zijn nagels
knippen. Met een zucht legde ik het ding op mijn nachtkastje, en
ik dacht na. Wat zou die hand allemaal hebben gedaan? Wat had
hij vastgehouden, destijds in de middeleeuwen? Wie en wat had
hij allemaal aangeraakt?

Ik had zo weinig geslapen, de laatste nachten, dat ik mijn
ogen niet lang open kon houden. Ook nu begon de droom onmiddel-
lijk en met hevige kracht. Weer beleefde ik de slag voor de
muren van Jeruzalem, de verschrikking van dood en geweld, brute
kracht en pure doodsangst. Opnieuw zat een Moor mij op de
hielen, de Moor die mijn paard had gedood, maar die nog niet
genoeg slachtoffers met zijn kromzwaard naar zijn Allah had
gezonden. De man die zijn gezicht verborgen hield achter een
doek...

{(cursief)}

...Ik rolde over mijn paard, sprong op, deinsde achteruit en
gleed weg in een bloedplas. Suizend zwaaide het kromzwaard over
mijn hoofd. Schreeuwend van angst kroop ik over twee bebloede
lichamen heen. Toen zag ik een zwaard liggen. Ik wierp mij naar
voren en greep naar het wapen... Niets...

Nogmaals greep ik. Toen pas drong het tot mij door. Toen
pas zag ik de bloedige stomp van mijn pols. Mijn hand was
verdwenen!

Ik krijste van ontzetting. Vreemd genoeg voelde ik geen
pijn. Mijn hele onderarm was verdoofd. Ik draaide mij om naar de
man die voor het verlies van mijn hand verantwoordelijk was. Met
een woedende kreet sprong ik op hem af, en ik sleurde hem met
mijn enige hand van zijn paard.

De Moor liet zijn zwaard vallen. Ik probeerde hem bij zijn
keel te grijpen, maar met maar één hand lukte dat niet goed. In
plaats daarvan klemde hij zijn beide handen rond mijn keel, en
hij drukte. Ik zag de aderen rond zijn ogen opzetten door de
inspanning. Er was iets akelig bekends aan die ogen. Maar ik was
nu alleen nog maar bezig met overleven. Tenminste, dat probeerde
ik. Mijn keel zat dicht, ik kreeg geen lucht meer. De Moor kneep
en kneep. Ik zwaaide met mijn hand om zijn armen weg te slaan,
maar hij hield vast. Opeens kreeg ik de doek te pakken die hij
over zijn neus en mond droeg. Ik rukte hem weg... en zag mijn
eigen gezicht...

Met een laatste gesmoorde kreet voelde ik het eind nan
mijn krachten uit mij vandaan glijden. Ik stierf, en werd
wakker...

{(einde cursief)}

Er lag iets op mijn keel. De Moor, die ikzelf was, hield niet
op, hij was nog altijd bezig mij te vermoorden. Doodsbang wrong
ik mij onder hem vandaan. Zijn hand liet mijn keel los en viel
naast mij op het kussen. Het was de hand van Bally-nogwat. Hij
moest van het nachtkastje zijn gegleden...

Ik ging rechtop zitten en steunde mijn hoofd met mijn
handen. Ik hijgde van de angst en de verschrikking die ik had

beleefd.

Dit was het, dacht ik, verder moet het niet gaan. Het is die hand, en ik moet hem kwijt, als ik niet elke nacht de slag rond Jeruzalem wil meemaken. Ik hou dit gewoon niet vol.

Maar waar moest dat ding heen? Kon ik hem in de vuilnisbak gooien? Zou dat genoeg zijn? Ik meende van niet. Er was maar één zekere manier. Die hand moest terug naar zijn eigenaar, terug naar Bally-nogwat.

De volgende ochtend pakte ik de hand in een doos. De lege ruimte vulde ik op met proppen. Daarna wikkelde ik de doos stevig in pakpapier. Toen nam ik mijn atlas en zocht op de kaart van Ierland de naam van het dorpje. Wilt u geloven dat ik hem nu al weer vergeten ben, hoewel ik hem destijds moet hebben opgeschreven. Al die plaatsjes heten Bally, met nog iets erachter. Maar dat had ik geloof ik al gezegd.

In ieder geval, ik zette er natuurlijk geen afzender op, maar adresseerde hem met behulp van moeders woordenboek aan de koster van het kerkje. Daarna bracht ik het pakket naar het postkantoor. Met eigen ogen heb ik gezien hoe het meisje van het loket de hand frankeerde. Ze vroeg nog: 'Heb je niet iets vergeten?'

Ik wist wat ze bedoelde, maar zei haar dat het zo goed was.

Of het toen afgelopen was? Ja, eigenlijk wel. Nog een tijdje was ik bang om in te slapen. Maar al de eerstvolgende nacht droomde ik dat ik kon vliegen. Man, ik zou gezworen hebben dat ik wakker was. Maar toen ik wakker werd, wist ik dat het niet zo was.

Waarom ik dit allemaal vertel? Ach, ik was wat vroeg, en ik wil graag iemand laten weten waarom ik hier eigenlijk ben. Straks noemen ze mijn nummer en mag ik het bezoekershokje in. Oom Arthur zal verbaasd zijn mij te zien. Ja, die sufferd heeft zich weer laten pakken. Maar ja, hij blijft nu eenmaal mijn oom, en ik ben naar hem vernoemd.

Hé, is dat uw nummer niet dat ze omroepen?

Peter Schaap.

(Dit verhaal is gebaseerd op een ware gebeurtenis. Toen mijn vrouw en ik in 1978 in een Iers dorpje de kelders van een kerk bezochten, bevonden zich daar verscheidene lijken die op natuurlijke manier mummies waren geworden. Eén mummie was van een meer dan twee meter lange kruisvaarder. De koster die ons rondleidde, vertelde dat de losse hand van deze mummie ooit door een onbekende gestolen was, maar later weer per post was teruggestuurd. De naam van het dorpje vormt een probleem. Volgens ons was het iets van Bally-met nog iets er achteraan. Met geen mogelijkheid kunnen we ons er nog meer van herinneren.

Het is trouwens een fantastisch vakantieeland, Ierland bedoel ik.
p.s.)